

Briselē, 10.4.2013
COM(2013) 199 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN
EUROGRUPAI**

**Padziļinātu pārskatu rezultāti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011 par to, kā novērst
un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību**

{SWD(2013) 113 final}
{SWD(2013) 114 final}
{SWD(2013) 115 final}
{SWD(2013) 116 final}
{SWD(2013) 117 final}
{SWD(2013) 118 final}
{SWD(2013) 119 final}
{SWD(2013) 120 final}
{SWD(2013) 121 final}
{SWD(2013) 122 final}
{SWD(2013) 123 final}
{SWD(2013) 124 final}
{SWD(2013) 125 final}

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN EUROGRUPAI

Padziļinātu pārskatu rezultāti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011 par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību

1. IEVADS

Pašreizējā ekonomikas un finanšu krīze ir veicinājusi mūsu ekonomiku pamatīgu pārstrukturēšanu. Tā ir jāpapildina ar Eiropas Savienībā jauna veida ekonomikas pārvaldību, kas atzīst mūsu ekonomiku savstarpējo atkarību un ir pamatā turpmākai izaugsmei un konkurētspējai, kura būs gudra, ilgtspējīga un iekļaujoša.

Pagātnes kļūdu labošana un ES ilgtspējīgāka attīstība nākotnē ir dalībvalstu un ES iestāžu kopīgs pienākums, jo mūsu ekonomikas ir cieši savstarpēji saistītas.

Desmitgadē, kas noveda pie krīzes, pietiekama uzmanība ES līmenī netika veltīta atsevišķu dalībvalstu ekonomikas attīstībai. Tas bija daļēji saistīts ar to, ka netika pietiekami atzīta vienā dalībvalstī īstenotās ekonomikas politikas plašāka ietekme uz citu dalībvalstu ekonomiku – plašāka ietekme, kas bija īpaši izteikta eurozonā sakarā ar to valstu ciešo savstarpējo ekonomisko atkarību, kurām ir vienota valūta. Tomēr tas bija daļēji saistīts arī ar to, ka ES rīcībā nebija instrumentu, lai palīdzētu atklāt, novērst un vajadzības gadījumā koriģēt šādu nelīdzsvarotību. Rezultātā nelīdzsvarotība varēja veidoties nekontrolēti, ar negatīvām sekām uz vairāku dalībvalstu ekonomiku un ekonomiskās un monetārās savienības pienācīgu darbību.

Pamatojoties uz pagātnes pieredzi, apņēmusies izvairīties no līdzīgu situāciju atkārtoties nākotnē, ES ir ieviesusi jaunu ekonomikas pārvaldības sistēmu. Šī jaunā darbības veida ietvaros pēc Komisijas priekšlikuma likumdevējs izveidoja makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (*MIP*), lai palīdzētu atklāt, novēst un koriģēt problēmas agrīnākā posmā (Regula (ES) Nr. 1176/2011, turpmāk „regula”). *MIP* kopā ar pastiprinātu Stabilitātes un izaugsmes paktu un uzsvaru uz valsts finanšu stabilitāti ir ES pastiprinātās ekonomikas pārvaldības pamatā.

Lai gan izšķirošā politikas rīcība dalībvalstīs un ES līmenī palīdz no jauna līdzsvarot ES ekonomiku un rādītāji liecina, ka tiek pakāpeniski mazināts iepriekšējais konkurētspējas zudums, dažās ES ekonomikās ievērojamas problēmas joprojām rada nelīdzsvarotību, kas veidojusies vairāku gadu laikā. Jo īpaši nepieciešamība iegūt kontroli pār neilgtspējīgiem valsts un privātā parāda līmeņiem un panākt labāku līdzsvaru starp ienākumiem un izdevumiem pagaidām bremzē saimniecisko darbību un nodarbinātību. Dažos gadījumos šo situāciju saasina dažu valstu ekonomikā dziļi iesakņojusies strukturāla neelastība, kas ierobežo pielāgošanās spēju un ir pasliktinājusi neizturami augstos bezdarba līmeņus. Šie faktori ir atzīti Komisijas 2013. gada ziemas prognozēs, kas liecina, ka atgriešanās pie ilgtspējīgas izaugsmes būs pakāpeniska.

Lai gan situācija dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga, turpmāka reforma ir nepieciešama visās dalībvalstīs. Strukturālām reformām ir nepieciešams laiks, lai atbalstītu izaugsmi un darbvietu radīšanu, kas, savukārt, samazinātu spiedienu uz valsts finansēm. Tāpēc ticama vidējā termiņa

fiskālā stratēģija un visaptverošs strukturālo reformu kopums papildina viens otru. Jaunie ES ekonomikas pārvaldības instrumenti ir paredzēti, lai palīdzētu valdībām uztvert pamatā esošās problēmas un nekavējoties tās risināt, īstenojot atbilstīgu un valstij specifisku politiku plašākā Eiropas kontekstā. ES iestādes un dalībvalstis cieši sadarbojas, atzīstot savstarpējo atkarību starp eurozonu un plašāku ES, kam nepieciešama padziļināta, kopīga lēmumu pieņemšana.

Tā ir visaptveroša pieeja, kas bija pamatā Komisijas 2013. gada izaugsmes pētījumam¹ šā ekonomikas politikas koordinācijas Eiropas pusgada trešā cikla sākumā. Šā procesa ietvaros savā brīdināšanas mehānisma ziņojumā² Komisija izanalizēja visas dalībvalstis³ attiecībā uz iespējamo makroekonomisko nelīdzsvarotību, pamatojoties uz rādītāju rezultātu apkopojumu makroekonomikas nelīdzsvarotības novērtēšanas procedūras ietvaros. Rezultātu apkopojumu Komisija izveidoja pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Padomi, kā arī Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju. Šie rādītāji pamato katras dalībvalsts situācijas ekonomisko analīzi attiecībā uz iekšējo nelīdzsvarotību (piemēram, privātā un valsts parāda līmeņi, mājokļu cenas, bezdarbs) un ārējo nelīdzsvarotību (piemēram, tekošais konts, starptautiskie aktīvi un saistības un konkurētspējas rādītāji). Rezultātā tika atlasītas 14 dalībvalstis turpmākiem padziļinātiem pārskatiem.

Šajā procesā konstatētās nelīdzsvarotības izcelsme, veids un smagums atšķiras starp dalībvalstīm, un tai ir nepieciešama valstij specifiska pieeja. Nepieciešamība pēc politikas rīcības, lai atbalstītu būtisku pielāgojumu, ir īpaši aktuāla tajās dalībvalstīs, kurās ir pastāvīgs un liels tekošā konta deficīts un konkurētspējas zudums. Visaptverošā pētījumā, kas publicēts 2012. gada decembrī, Komisija aplūkoja arī lielu un pastāvīgu tekošā konta pārpalikumu iemeslus⁴. Lai gan tekošā konta pārpalikumiem būtu jāliecina par veselīgu konkurētspēju, tie var arī atspoguļot tirgus nepilnības vai iekšzemes pieprasījuma un ieguldījuma iespēju trūkumu. Eiropas Savienībā novērotās makroekonomiskās nelīdzsvarotības rezultātā notika līdzekļu nepareiza sadale valstīs, kurās ir pārpalikums, radot negatīvas sekas izaugsmei.

Pamatojoties uz padziļinātajos pārskatos (*IDR*) sniegto analīzi, kas pievienota šim paziņojumam, Komisija ir konstatējusi nelīdzsvarotību visās valstīs, kas atlasītas brīdināšanas mehānisma ziņojumā: **Beļģijā, Bulgārijā, Dānijā, Spānijā, Francijā, Itālijā, Ungārijā, Maltā, Nīderlandē, Slovēnijā, Somijā, Zviedrijā un Apvienotajā Karalistē**⁵. 2. iedaļā apkopoti plaši secinājumi, kurus var izdarīt no šīs analīzes. 3. iedaļā sniegti galvenie konstatējumi pa valstīm⁶. 4. iedaļā izdarīti daži īsi secinājumi un izklāstīti turpmākie pasākumi šajā ES ekonomikas pārvaldības procesā.

¹ COM(2012) 750, 28.11.2012.

² COM(2012) 751, 28.11.2012.

³ Izņemot programmas valstis.

⁴ Eiropas Komisijas Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts: "Current Account Surpluses in the EU", *European Economy* 9/2012.

⁵ *IDR* netiek publicēts par Kipru, ņemot vērā politisko vienošanos, kas panākta starp Eurogrupu un Kipras iestādēm par makroekonomikas korekciju programmas galvenajiem elementiem un oficiālo finansējumu. *MIP* neattiecas uz programmas valstīm, jo tās ir pastiprinātā ekonomiskā uzraudzībā ekonomikas korekciju programmas ietvaros saistībā ar finansiālo atbalstu, ko tās saņem. Šis princips tagad ir apstiprināts ar tā sauktā „divu tiesību aktu kopuma” apstiprināšanu, kuru veido divas regulas, lai turpmāk stiprinātu ekonomiskās un monetārās savienības ekonomikas pīlāru. *MIP* īstenošana ir apturēta arī attiecībā uz Grieķiju, Īriju, Portugāli un Rumāniju.

⁶ Šis paziņojums atbilst Regulas (ES) Nr. 1176/2011 (*MIP* regulas) 6. panta 1. punktam un 7. panta 1. punktam, saskaņā ar kuriem Komisija informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Eurogrupu un ESRK par to, vai pastāv nelīdzsvarotība, pamatojoties uz *IDR*. *IDR* tiek publicēti saskaņā ar 5. panta 3. punktu paralēli šim paziņojumam. Attiecībā uz 7. panta 1. punktu tā arī informē, kuros gadījumos Komisija uzskata, ka nelīdzsvarotība ir pārmērīga.

2. GALVENIE KONSTATĒJUMI PA VALSTĪM NO PADZIĻINĀTAJIEM PĀRSKATIEM

Dalībvalstīs notiek makroekonomikas korekcija, lai gan atšķirīgā veidā un tempā. Šī korekcija ir dokumentēta *IDR*, kuros sniegti dati un apspriesti tādi galvenie faktori kā tekošā konta deficīta samazināšana, darbaspēka vienības izmaksu konverģence, mājokļu pārmērīgo cenu korekcijas un privātā sektora parādsaistību samazinājumi. Ņemot vērā dažādās problēmas un nelīdzsvarotību, paredzams, ka nākamajos gados pastāvēs izaugsmes atšķirības starp valstīm⁷.

Vāja saimnieciskā darbība un ekonomikas attīstības nestabilas prognozes dažos gadījumos, iespējams, ir pastiprinājušas tos riskus un plašāku ietekmi starp valstīm, kas rodas no makroekonomiskās nelīdzsvarotības, kura ir analizēta. Turklāt vairumā gadījumu pielāgošanas process vēl nav pabeigts. Jo īpaši uzkrātās ārējās saistības (kas novērtētas ar lielajām un negatīvajām neto starptautisko ieguldījumu pozīcijām un neto ārējo parādu), privātā sektora parādsaistības un mājokļu tirgus situācija dažās dalībvalstīs joprojām rada problēmas. No šo problēmu pārvarēšanas būs atkarīgs, vai ekonomikas, kurām ir parādsaistības, var attīstīties un konkurēt, nodrošināt finanšu stabilitāti un samazināt bezdarbu. **Vairākās dalībvalstīs konstatētā makroekonomiskā nelīdzsvarotība būs cieši jāuzrauga un jānovērš ar izšķirošu apņemšanos veikt strukturālu reformu.** Daudzi no pasākumiem, kas jāveic, lai nodrošinātu ārējās un iekšējās nelīdzsvarotības vienmērīgu absorbciju, veicina arī vidēja termiņa ekonomisko izaugsmi. Kā tāda ES stratēģija vidējā termiņa izaugsmes un ieguldījumu palielināšanai ietver politikas pasākumus, kas jāveic *MIP* kontekstā.

***IDR* jo īpaši liecina, ka:**

- notiek **ārējo pozīciju** korekcija, lai gan neto ārējo saistību augstā līmeņa dēļ vairākas dalībvalstis joprojām ir neaizsargātas;
- neraugoties uz eksporta rādītāju uzlabojumiem, kas izriet no izmaksu konkurētspējas palielināšanās, vairākām dalībvalstīm jāpastiprina centieni, lai palielinātu vai atgūtu **konkurētspēju** iekšējā tirgū un pasaulē;
- joprojām ir svarīgi **ārpusizmaksu konkurētspējas faktori**, piemēram, ir nepieciešama rīcība attiecībā uz eksporta sastāvu un tehnoloģisko saturu, eksporta ģeogrāfisko diversifikāciju, uzņēmumu struktūru, eksporta importēto saturu, starpposma izejvielu lomu un ieguldījumu pētniecībā, attīstībā un inovācijā;
- vairāku ekonomiku privātajā sektorā notiek **aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana**, bet privātā parāda līmeņi saglabājas augsti un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas spiediens saglabājas spēcīgs;
- **mājokļu tirgi** ir pielāgošanās posmā vairākās valstīs, kurās pirms krīzes bija strauja mājokļu attīstība. Nevar izslēgt turpmākas negatīvas korekcijas sakarā ar joprojām nestabilu banku sektoru, pastiprinātajiem kredīta nosacījumiem un ekonomisko nedrošību.

⁷ Skatīt Komisijas dienestu ziemas prognozes, kas tika publicētas 2013. gada 22. februārī, *European Economy*, 1(2013).

3. KONSTATĒJUMI PA DALĪBVALSTĪM

Šajā iedaļā sniegta analīze par padziļinātajiem pārskatiem pa valstīm un, kā pieprasīts regulā, norādīts, kad Komisija uzskata, ka nelīdzsvarotība pastāv, un kad tā uzskata, ka šāda nelīdzsvarotība ir pārmērīga.

BEĻĢIJĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politikas rīcība. Uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši makroekonomikas attīstībai preču ārējās konkurētspējas un parādsaistību jomā, īpaši saistībā ar valsts parāda augstā līmeņa ietekmi uz reālo ekonomiku.

Konkrētāk, Beļģijā ir notikusi eksporta tirgus daļu ilgtermiņa samazināšanās sakarā ar izmaksu un ārpusizmaksu konkurētspējas pastāvīgu zudumu. Lai gan Beļģijas preču eksports tiek pakāpeniski pārorientēts uz dinamiskākiem reģioniem, pastiprinās specializācija izmaksu ziņā nestabilos starpproduktos. Tas liecina par nozīmi, kāda izmaksu faktoriem ir Beļģijas eksporta rādītājos, kad darbaspēka izmaksas apsteidz tendences, kas novērotas tirdzniecības partnervalstīs. Pagājušajā gadā valdība ir izziņojusi un sāka darbības, lai ierobežotu pieaugošo darba samaksas atšķirību. Tomēr paredzams, ka šī korekcija labākajā gadījumā būs ilgstoša, tā ka problēma pastāvēs vidējā termiņā, kamēr vairāki tirdzniecības partneri īsteno konkurētspēju palielinošas reformas. Ārpusizmaksu konkurētspējas izteiksmē pētniecības darbību nepilnīgā pārnese uz jaunu produktu izstrādi ar augstāku tehnoloģisko saturu ir viena joma, kurā ir nepieciešama rīcība. Vispārējais konkurētspējas zudums pastiprina problēmas, ko rada liels valsts parāds, jo tas mazina izaugsmes perspektīvas. Liels valsts parāds pakļauj Beļģiju finanšu satricinājumam, kad nozīmīgas neparedzēto izdevumu saistības finanšu nozarei rada papildu risku. Ilgākā termiņā fiskālā stabilitāte būs jāaskaņo arī ar sabiedrības novecošanas ietekmi uz budžetu.

BULGĀRIJĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politikas rīcība. Uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas ietekmei korporatīvajā sektorā, kā arī ārējo pozīciju pastāvīgai korekcijai, konkurētspējai un darba tirgiem.

Konkrētāk, Bulgārija ātri izveidoja nelīdzsvarotību uzplaukuma periodā, kas sakrita ar tās pievienošanos Eiropas Savienībai. Panākšanas kontekstā liels ārvalsts kapitāla ieplūdes veicināja iekšzemes ekonomikas pārkaršanu un mājokļu sektora uzplaukumu. Līdz ar krīzes sākumu Bulgārija uzsāka aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas ātru procesu un ir veikusi pasākumus finanšu stabilitātes saglabāšanai. Lai gan Bulgārijā tekošais konts tika ātri un nozīmīgi koriģēts, paredzams, ka mērens deficīts atgriezīsies, jo ekonomikas atveseļošanas sekas būs lielāki importa apjomi. Tas palēninās neto ārējo parādsaistību korekciju. Lai pastiprinātu izmaksu konkurētspēju un eksporta pieaugumu, būs svarīgi nodrošināt, lai produktivitātes pieaugums atbalstītu darbaspēka vienības izmaksas. Nefinanšu korporatīvā sektora parādsaistības, tostarp kavētu maksājumu pieaugums, liecina, ka aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas radītais spiediens kavē dinamiskāku ekonomikas izaugsmi. Šķiet, ka krīze ir īpaši smagi skārusi darba tirgus mazkvalificētu darbinieku sektoru, un tam ir nepieciešama īpaša uzmanība. Bezdarbs ir strauji pieaudzis, un jāveic pasākumi, lai novērstu, ka bezdarbs pēc būtības kļūst strukturālāks. Prasmju neatbilstību var novērot darbaspēka trūkumā, kas rodas dažās nozarēs, liecinot par nepieciešamību pēc aktīva darba tirgus, izglītības un reģionālās politikas visaptveroša kopuma. Turpmāk Bulgārijas problēmjautājumi ir nepieciešamība palielināt darba tirgus pielāgošanās spēju, nodrošināt korporatīvā sektora

aizņemto līdzekļu īpatsvara vienmērīgu samazināšanu un izvairīties no neilgtspējīgas nelīdzsvarotības rašanās.

DĀNIJĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politikas rīcība. Uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši mājokļu tirgus pastāvīgai korekcijai un mājsaimniecību un privātā sektora parādsaistību augstajam līmenim, kā arī ārējo konkurētspēju veicinošiem faktoriem.

Konkrētāk, ir bijuši zemi eksporta rādītāji saistībā ar darbaspēka vienības izmaksu pieaugumu sakarā ar lielu darba samaksas pieaugumu un jo īpaši vāju produktivitātes pieaugumu. Turklāt zemie eksporta rādītāji ir daļēji saistīti ar eksporta tirgu nelabvēlīgu apvienojumu. Pēdējos gados ir bijuši nelieli uzlabojumi šajā ziņā, bet šajos apstākļos ir sarežģīti novērtēt to ilgspēju un ilgumu. Ņemot vērā to, ka Dānijai ir lieli un pieaugoši tekošā konta pārpalikumi, šīs tendences neliecina par īstermiņa riskiem. Zemas procentu likmes un mājokļu cenu pieaugums gados pirms finanšu krīzes veicināja mājsaimniecību parāda palielināšanos līdz neilgtspējīgiem līmeņiem. Lai gan ir sāкта šīs tendences apvēršana un riskus samazina arī mājsaimniecību augstās neto aktīvu pozīcijas, korekcijas procesam jāilgst ievērojamu laikposmu. Tas rada potenciālus riskus ekonomikas un finanšu stabilitātei.

SPĀNIJĀ ir pārmērīga makroekonomiskā nelīdzsvarotība. Lai gan notiek pielāgošana, nepieciešamās korekcijas mērogs liek veikt pastāvīgu stingru politikas rīcību. Jo īpaši ļoti augstie mājsaimniecību un ārējā parāda līmeņi rada riskus izaugsmei un finanšu stabilitātei. Izšķiroša politikas rīcība ES līmenī un no Spānijas puses ir devusi plūsmu redzamu korekciju, finansējuma izmaksu samazināšanu un tūlītēju risku samazināšanu. Tomēr notikumi pagājušajā gadā, tostarp saimnieciskās darbības turpmākā samazināšanās, pieaugošs bezdarbs un valsts atbalsta nepieciešamība vairāku banku rekapitalizācijai, ir atklājuši nestabilitāti, ko šī nelīdzsvarotība rada izaugsmei, nodarbinātībai, valsts finansēm un finanšu stabilitātei.

Konkrētāk, Spāniju ir ietekmējusi liela un cieši saistīta ārējā un iekšējā nelīdzsvarotība. Nozīmīgas kapitāla ieplūdes uzplaukuma gados veicināja lielu neto ārējo saistību uzkrāšanos un radīja mājokļu un būvniecības lielu burbuli. Pēc šā burbuļa plīšanas banku nozares pakļautība nedrošiem nekustamā īpašuma un būvniecības aktīviem apdraudēja finanšu stabilitāti. Šie riski banku nozarei tiek efektīvi novērsti ar finanšu nozares atbalsta programmu, visvairāk skarto banku rekapitalizāciju un pārstrukturēšanu, tiesiskā regulējuma un uzraudzības sistēmas stiprināšanu⁸.

Ārējās nelīdzsvarotības koriģēšana notiek, bet vēl nav pabeigta, jo Spānijai ir jāvirzās uz pastāvīgu tekošā konta pārpalikumu, lai samazinātu uzkrātās neto ārējās saistības: pašlaik daļu tekošā konta bilances uzlabojuma un izmaksu konkurētspēju var veicināt cikliski faktori. Notiek privātā sektora bilanču koriģēšana, bet turpinās radīt problēmu ekonomikas izaugsmei un fiskālajām prognozēm vidējā termiņā. Mājokļu tirgus vēl nav nostabilizējies. Produktu un darba tirgus neelastība veicina augstu un pieaugošu bezdarbu un vispārīgāk kavē ekonomikas pielāgošanos. Kopumā saglabājas paaugstināta neaizsargātība pret iespējamajiem reāliem un finansiāliem satricinājumiem un līdz ar to negatīvas plašākas ietekmes iespēja uz pārējo eurozonu. Šīs problēmas liek veikt ilgstošu rīcību produktu un pakalpojumu tirgus, darba tirgus, finanšu sektora un valsts finanšu jomā.

⁸ Skatīt Komisijas dienestu ziņojumus par finansiālā atbalsta programmu finanšu iestāžu rekapitalizācijai Spānijā, *European Economy-Occasional Papers*, 118, 121, 126 un 130.

Turklāt ievērojama ieņēmumu samazināšanās saistībā ar ekonomikas līdzsvara atjaunošanu, lielāki sociālie izdevumi un banku rekapitalizācijas izmaksas ir radījušas valsts budžeta deficīta būtisku spiedienu un strauji augošu valsts parādu. Pārmērīgā budžeta deficīta ilgtermiņgai korekcijai vidējā termiņā ir nepieciešams vienlaicīgs progress makroekonomiskās nelīdzsvarotības koriģēšanā, ko veicina turpmākas strukturālas reformas, lai pastiprinātu izaugsmi un darbvietu radīšanu un samazinātu strukturālo neelastību, kas kavē pielāgojumu.

FRANCIJĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un izšķiroša politikas rīcība. Uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši tirdzniecības bilances un konkurētspējas līmeņu pasliktinājumam, ko veicina izmaksu un ārpusizmaksu faktori, ārējās pozīcijas pasliktināšanās un liela valsts parāda apstākļos. Nepieciešamība pēc rīcības, lai samazinātu risku nelabvēlīgai ietekmei uz Francijas ekonomikas un ekonomiskās un monetārās savienības darbību, ir īpaši svarīga, jo īpaši ņemot vērā Francijas ekonomikas mērogu.

Konkrētāk, pieaugošais tirdzniecības deficīts atspoguļo eksporta tirgus daļu ilgtermiņa samazināšanos, kas ir saistīta ar izmaksu un ārpuscenu konkurētspējas pastāvīgu zudumu. Algas ir palielinājušās ātri un radījušas spiedienu uz cenām un uzņēmumu rentabilitāti. Privātu uzņēmumu zemā rentabilitāte un tās samazināšanās, jo īpaši ražošanas nozarē, ir ne tikai bijusi slogs to parādsaistībām, bet svarīgāk, ka tas, iespējams, kavēja to spēju veikt inovācijas un stiprināt ārpuscenu konkurētspēju. Citi faktori, tostarp eksportējošo uzņēmumu skaita samazināšanās, ir pasliktinājuši šīs konkurētspējas problēmas. Jo īpaši Francijas darba tirgus neelastība, kas arī veicināja darbaspēka izmaksu attīstību, iespējams, ir ierobežojusi ekonomikas pielāgošanās potenciālu un kavējusi produktivitātes attīstību. Papildus konkurētspējas problēmām pieaugošais valsts parāds pakļauj Franciju potenciālam finanšu tirgus satricinājumam un rada privāto ieguldījumu izstumšanas riskus.

ITĀLIJĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un izšķiroša politikas rīcība. Plašu reformu darba kārtībā uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši eksporta rādītājiem un pamatā esošajam konkurētspējas zudumam, kā arī lielajām valsts parādsaistībām nelielas izaugsmes vidē, lai samazinātu risku nelabvēlīgai ietekmei uz Itālijas ekonomikas un ekonomiskās un monetārās savienības darbību, jo īpaši ņemot vērā Itālijas ekonomikas mērogu.

Konkrētāk, saistībā ar izvairīšanos no paaugstināta riska finanšu tirgos Itālijas lielais valsts parāds rada slogu valsts izaugsmes perspektīvām pa vairākiem kanāliem, jo īpaši lielais nodokļu slogs, kas ir nepieciešams parāda apkalpošanai, finansējuma spiediens Itālijas bankām un tādējādi privātajam sektoram, paaugstināta makroekonomiskā nenoteiktība un stipri ierobežotā rezerve pretcikliskai fiskālai politikai un izaugsmi veicinošiem valsts izdevumiem. Lai panāktu augstās valsts parāda attiecības pret IKP pastāvīgu samazināšanu, Itālija īsteno ievērojamas fiskālās konsolidācijas stratēģiju, bet sakarā ar nelielās izaugsmes perspektīvām ir problemātiski, taču vēl jo svarīgāk, panākt un saglabāt nepieciešamos lielos primāros pārpalikumus. Itālijas ārējās konkurētspējas samazināšanās kopš 20. gadsimta 90. gadu beigām atspoguļojas būtisku eksporta tirgus daļu zaudējumos. Stagnējoša produktivitāte, ko apstēdiz darbaspēka izmaksu pieaugums, ir nozīmējusi darbaspēka vienības izmaksu paaugstināšanos salīdzinājumā ar līdziniekiem, un Itālijas spēkā esošā nominālā valūtas kursa ievērojamais vērtības pieaugums no 2003. līdz 2009. gadam vēl vairāk samazināja izmaksu konkurētspēju. Augstais nodokļu slogs, īpaši darbaspēkam un kapitālam, arī negatīvi ietekmē konkurētspēju. Turklāt Itālijas eksporta rādītāji joprojām cieš no

nelabvēlīgas produktu specializācijas, un valsts vājās cilvēkkapitāla spējas kavē virzību uz tehnoloģiski progresīvāku specializācijas modeli. Iestāžu un regulatīvie šķēršļi, nelabvēlīga uzņēmējdarbības vide un strukturālas uzņēmumu līmeņa iezīmes kavē daudzu Itālijas uzņēmumu izaugsmes spēju, ierobežojot produktivitātes pieaugumu un starptautisku paplašināšanos. Šie faktori ierobežo arī ārvalstu tiešo ieguldījumu ieplūdi, tādējādi atstājot neizmantotu papildu nozīmīgu potenciālu avotu produktivitātes uzlabojumiem. Visbeidzot, divkārsā recesija ir nopietni mazinājusi Itālijas banku nozares spēju atbalstīt pielāgošanos, kas nepieciešama nelīdzsvarotības novēršanai.

UNGĀRIJĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un izšķiroša politikas rīcība. Lai samazinātu nozīmīgus riskus nelabvēlīgai ietekmei uz ekonomikas darbību, īpaša uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši stipri negatīvās neto starptautisko ieguldījumu pozīcijas notiekošai koriģēšanai, ko lielā mērā veicina privātā sektora aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana liela valsts parāda un vājas uzņēmējdarbības vides apstākļos.

Konkrētāk, Ungārija koriģē lielu uzkrāto ārējo un iekšējo (valsts un privāto) parādu – procesu, kas jāturpina vidējā termiņā. Trešo gadu pēc kārtas neto starptautisko ieguldījumu pozīcija uzlabojas, pateicoties tekošā konta atlikumiem. Tas galvenokārt ir iekšzemes pieprasījuma samazināšanās rezultātā, ko veicina privātā sektora notiekošā aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana (galvenokārt mājsaimniecību sektorā). Tajā pašā laikā korporatīvo kredītu piedāvājuma strauja samazināšanās (ko saasinājusi politikas nenoteiktība un augstie papildnodokļi finanšu sektoram) ir veicinājusi vēsturiski mazus ieguldījumus. Tas ir palielinājis Ungārijas neaizsargātību, papildus samazinājis prognozes potenciālai izaugsmei un uzturējis augstu bezdarba līmeni, tādējādi apgrūtinot koriģēšanu un fiskālo konsolidāciju. Valsts parāds, kas ir samērā augsts, salīdzinot ar kaimiņvalstīm, ir samazinājies. Tas ir saistīts ar vairākiem fiskālās konsolidācijas pasākumiem, kā arī vienreizējiem ieņēmumiem no obligātās privātās pensiju shēmas atcelšanas. Tomēr nenoteiktībai politikas vidē, nelielam izaugsmes potenciālam apvienojumā ar ārvalstu valūtā izteikta parāda lielo daļu un paaugstinātām valsts un privātā sektora parādsaistībām var būt nozīmīga ietekme uz Ungārijas finansēšanas nosacījumiem, kas nākotnē varētu kļūt sarežģītāki.

MALTĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politikas rīcība. Uzmanība ir nepieciešama jo īpaši valsts finanšu ilgtermiņa stabilitātei, turpretim ļoti lielā finanšu nozare, un jo īpaši ciešā saikne starp īpašuma tirgu un bankām, kas orientētas uz iekšzemi, rada problēmas finanšu stabilitātei un joprojām jāuzrauga.

Konkrētāk, valsts finanšu ilgtermiņa stabilitāte ir apdraudēta sakarā ar iedzīvotāju novecošanas lielām prognozētajām izmaksām un citām ievērojamām neparedzēto izdevumu saistībām. Lai gan šķiet, ka nekustamā īpašuma tirgus nav pakļauts tiešam uzplaukuma un bankrota riskam, nodrošināt tā pienācīgu darbību ir īpaši svarīgi finanšu stabilitātei. Šajā nolūkā šķiet, ka ir nepieciešama īpašuma tirgus attīstības regulāra uzraudzība. Risks iekšzemes finanšu stabilitātei, ko rada ļoti lielā finanšu nozare, nebūtu jāpārspīlē, ņemot vērā starptautiski orientēto banku ļoti ierobežoto pakļautību iekšzemes ekonomikai, bet ir svarīga starptautiski orientēto un nenozīmīgāko iekšzemes banku pastāvīga regulāra uzraudzība. Turklāt nozīmīgāko iekšzemes banku stabilitāte iegūta no turpmākiem pasākumiem, lai stiprinātu aizdevumu zaudējumu uzkrājumus nolūkā ierobežot riskus, kas rodas no to pakļautības īpašuma sektoram.

NĪDERLANDĒ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politikas rīcība. Uzmanība jāpievērš jo īpaši makroekonomikas attīstībai attiecībā uz privātā sektora parādu un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas spiedienam apvienojumā arī ar atlikušo neefektivitāti mājokļu tirgū. Lai gan lielais tekošā konta pārpalikums nerada riskus, kas ir līdzīgi liels deficītam, Komisija turpinās uzraudzīt arī tekošā konta attīstību Nīderlandē.

Konkrētāk, desmitgažu laikā ir izveidojusies neelastība un kropļojoši stimuli, kas veido mājokļu finansēšanas un sektoriālu ietaupījumu modeļus. Finanšu iestāžu bilances kļuva stipri orientētas uz mājokļu finansējumu, jo mājsaimniecības izmantoja mājokļus turpmākiem aizņēmumiem. Paralēli kopš 20. gadsimta 90. gadu vidus nefinanšu korporācijām radās strukturālu ietaupījumu pārpalikums. Rezultātā radās būtisks un pastāvīgs tekošā konta pārpalikums, kas ir saistīts ar mājsaimniecību bruto parāda augsto līmeni un mājsaimniecību aktīviem. Šajos apstākļos mājokļu tirgus atbildes reakcija uz reālo ekonomiku, jo īpaši ar negatīvu ietekmi uz labklājību un uzticību, nomāc saimniecisko darbību.

SOMIJĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politikas rīcība. Uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši tekošā konta pozīcijas būtiskajam pasliktinājumam un zemiem eksporta rādītājiem, ko veicina rūpniecības pārstrukturēšana, kā arī izmaksu un ārpusizmaksu konkurētspējas faktoriem.

Konkrētāk, konkurētspējas zudums novājina valsts ekonomikas stāvokli un var apdraudēt turpmāko labklājību un dzīves līmeni, jo īpaši, kad iedzīvotāju novecošana jau rada problēmu šajā ziņā. Somija ir strauji zaudējusi pasaules tirgus daļas, un tekošā konta bilance ir samazinājusies un 2011. gadā pat pārvērtusies par deficītu, kam tiek prognozēta palielināšanās. Šķiet, ka tekošā konta bilances samazināšanos veicina ārpuscenu konkurētspējas pasliktināšanās un nepieciešamās pārstrukturēšanas aizkavēšanās dažās nozarēs. Turklāt izmaksu konkurētspēja cieš no darbaspēka vienības izmaksu būtiskiem palielinājumiem vienošanos par darba samaksu rezultātā, kas pilnībā neatspoguļoja produktivitātes samazināšanos krīzes laikā un/vai sektoriālas produktivitātes attīstību. Somija eksportē starpproduktus un ieguldījumu preces galvenokārt nobriedušām, lēni augošām ekonomikām, un rūpniecība ir neaizsargāta pret enerģijas cenu paaugstināšanos un sekojošo pasliktināšanos tirdzniecības izteiksmē. Turpretim riski saistībā ar mājokļiem un mājsaimniecību parādsaistībām šķiet samērā ierobežoti. Galvenās bažas šajā ziņā ir saistītas ar Somijas mājsaimniecību finansiālo stāvokli, ar zemiem uzkrājumu līmeņiem un neto kopējo aizņēmumu pozīciju.

SLOVĒNIJĀ ir pārmērīga makroekonomiskā nelīdzsvarotība. Lai apturētu šīs nelīdzsvarotības ātru izveidošanos un pārvaldītu tās likvidēšanu, ir nepieciešama steidzama politikas rīcība. Līdz šim privātā un valsts parāda līmeņi ir zemāki par rezultātu apkopojuma brīdinājuma robežvērtībām, un arī neto ārējais parāds ir samērā ierobežots. Tomēr negatīvu ekonomikas tendenču pastiprināšanās kontekstā risks finanšu sektora stabilitātei, kas rodas no uzņēmumu parādsaistībām un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas, ir būtisks, tostarp ar savstarpējo saistību ar valsts parāda līmeni. Šos riskus pastiprina ierobežota pielāgošanās spēja darba un kapitāla tirgū un ekonomikas struktūra, kurā dominē valsts īpašumtiesības. Politikas nenoteiktības periodi un reformu juridiskie šķēršļi ir lieguši Slovēnijai pienācīgi novērst nelīdzsvarotību un pastiprināt pielāgošanās spēju, tādējādi palielinot tās neaizsargātību valsts finansējuma paaugstināta stresa laikā.

Konkrētāk, Slovēnija turpina cīnīties ar iepriekšējā uzplaukuma sekām. Uzņēmumiem joprojām ir neilgtspējīgi pārmērīgas parādsaistības, kas rada ienākumus nenesošu aizdevumu turpmāku pieaugumu. Lai gan Slovēnijas banku nozares mērogs ir samērā neliels un mazāks par pusi no eurozonas vidējā mēroga, galvenās bankas ir slikti kapitalizētas, ņemot vērā to kredītportfeļu pastāvīgu pasliktināšanos, un to atkarība no valsts, lai nodrošinātu kapitālu, ir nozīmīgs drauds ekonomikai. Tajā pašā laikā valsts pati ir pakļauta finansējuma spiedienam. Notiek nepieciešamā aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana, bet šo procesu kavē darba un kapitāla tirgus frikcijas un stipri pazeminājušies izlaides līmeņi. Uzņēmumu paļaušanās uz banku finansējumu un valsts īpašumtiesību komplicētā saikne ierobežo pielāgojumu un kropļo resursu sadalījumu. Iepriekšējie izmaksu konkurētspējas zudumi nav apvērsti, un pašreizējā minimālās algas politika draud radīt papildu zudumus nākotnē, darba tirgum sākot atveseļoties. Pielāgojuma trūkuma, vājas izmaksu konkurētspējas un valsts īpašumtiesību apvienojums attur ārvalstu tiešos ieguldījumus. Eksporta tirgus daļas ir zaudētas, un eksporta rādītāji ir būtiski zemāki nekā līdzīgās valstīs. Šīm problēmām ir nepieciešama steidzama rīcība finanšu sektora, valsts uzņēmumu un mikroekonomikas reformu jomā, lai novērstu situāciju, kurā vairākas nelīdzsvarotības krasi palielinātos līdz neilgtspējīgiem līmeņiem.

Valsts finansējuma spiediena atkārtotas epizodes uzsver nepieciešamību īstenot fiskālu konsolidāciju kopā ar strukturālām reformām. Finanšu stabilitātes un makroekonomikas rezultātu ilgtspējīgiem uzlabojumiem ir nepieciešama saskaņota stratēģija, tostarp valsts finanses.

ZVIEDRIJĀ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politikas rīcība. Uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši makroekonomikas attīstībai attiecībā uz privātā sektora parādu un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu apvienojumā ar atlikušo neefektivitāti mājokļu tirgū. Lai gan lielais tekošā konta pārpalikums nerada riskus, kas ir līdzīgi liels deficītam citās valstīs, Komisija turpinās uzraudzīt tekošā konta attīstību Zviedrijā.

Nefinanšu korporatīvajā sektorā ir notikusi neliela aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana. Nesenās uzņēmumu nodokļu reformas, iespējams, papildus samazinās uzņēmumu parāda līmeni, ierobežojot starptautisku uzņēmumu nodokļu samazināšanu līdz minimumam. Mājsaimniecību parāds ir nostabilizējies, bet galvenie veicinošie faktori – parādu uzņemšanas veicinoši mājokļu nodokļi un lēnais hipotekāro kredītu amortizācijas temps – paliek spēkā. Zemās procentu likmes hipotekārajiem kredītiem arī veicina parādu veidošanos. No otras puses, mājsaimniecību aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas dažādi rādītāji, kā arī kredītu piedāvājuma un pieprasījuma nosacījumi neliecina par aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas tiešu spiedienu. Pēdējā gada laikā mājokļu tirgus ir bijis stabils, un bažas par iespējamu pārvērtēšanu ir mazinājušās. Tomēr mājokļu tirgus joprojām ir iespējams nestabilitātes avots nākotnē. Neraugoties uz dažiem neseniem pasākumiem, mājokļu piedāvājumu joprojām ierobežo apgrūtināši plānošanas procesi, ierobežota konkurence būvniecības nozarē un īres tirgu regulējums. Kopā ar mājokļu nodokļu noslieci uz parādiem šai neefektivitātei ir tendence radīt mājokļu cenu un mājsaimniecību parādsaistību palielinājumu.

APVIENOTAJĀ KARALISTĒ ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un politikas rīcība. Uzmanība joprojām jāpievērš jo īpaši makroekonomikas attīstībai mājsaimniecību parāda jomās, kas saistītas ar hipotekārā parāda augstajiem

līmeņiem, un mājokļu tirgus iezīmēm, kā arī ārējās konkurētspējas nelabvēlīgai attīstībai, jo īpaši attiecībā uz preču eksportu un nelielu produktivitātes pieaugumu.

Konkrētāk, Apvienotajā Karalistē pastāv saspīlējums starp aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas nepieciešamību, finanšu stabilitātes saglabāšanu un izvairīšanos no ieguldījumu un izaugsmes apdraudēšanas. Mājsaimniecību parāda pieauguma galvenais cēlonis bija augstas un nepastāvīgas mājokļu cenas, kas saistītas ar mājokļu nepietiekamu un neelastīgu piedāvājumu. 2012. gadā turpinājās mājsaimniecību aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana, un mājokļu cenas tika papildus koriģētas, bet tas var nebūt ilgstoši, uzlabojoties ekonomikai un mājokļu darījumiem atgriežoties parastākos līmeņos. Ir ieviesti politikas pasākumi, kuru mērķis ir palielināt dzīvojamo māju būvniecību, lai gan vēl nav skaidrs, vai tie izrādīsies efektīvi. Mājokļu augstu cenu un mainīgas likmes hipotekāro kredītu pieaugošas izmantošanas apvienojuma rezultātā mājsaimniecības ir īpaši pakļautas procentu likmju izmaiņām. Apvienotās Karalistes uzņēmumu uzkrātais parāds ir mēreni augsts, tomēr dažiem uzņēmumiem ir grūtības piekļūt pietiekamam finansējumam ieguldījumu veikšanai. Apvienotā Karaliste saskaras arī ar divkāršu problēmu – saglabāt pakalpojumu eksporta pirmskrīzes dinamismu un pastiprināt produktivitātes pamata veicinošos faktorus rūpniecības nozarēs, lai atgūtu ārējo konkurētspēju, kas tika daļēji zaudēta pirmskrīzes gados. Neto tirdzniecības rezultāts 2012. gadā bija zemāks nekā prognozēts. Kopējie valsts ieguldījumi saglabājas nelieli, un nav skaidrs, kad un kādā mērā palielināsies privātie ieguldījumi. Ar tagadējo politiku kredīta plūsmu var normalizēt tikai, uzlabojoties plašākiem makroekonomikas nosacījumiem. Pastāv prasmju trūkums, un tā novēršanai būs nepieciešami būtiski ilgtermiņa ieguldījumi. Ņemot vērā Lielbritānijas ekonomikas mērogu, nelīdzsvarotība var radīt plašāku ietekmi uz citām Eiropas ekonomikām.

4. SECINĀJUMI

Komisijas veiktā analīze ļauj secināt, ka **Slovēnijā**, lai gan joprojām pārvaldāmā pozīcijā, **ātri veidojas pārmērīga makroekonomiskā nelīdzsvarotība**. Slovēnijai tagad ir ātri un izšķiroši jāīsteno reformas, ko tā ir sākusī, un savā nākamajā valsts reformu programmā un stabilitātes programmā jāiekļauj visaptveroši un sīki izstrādāti politikas pasākumi, lai apturētu un apvērstu šo tendenci.

Komisijas veiktā analīze ļauj secināt, ka, neraugoties uz būtisku progresu 2012. gadā, **Spānijā joprojām ir pārmērīga makroekonomiskā nelīdzsvarotība**. Spānijai jā saglabā reformu dinamika, savā nākamajā valsts reformu programmā un stabilitātes programmā iekļaujot visaptverošus un sīki izstrādātus politikas pasākumus.

Komisija ir gatava cieši un ātri sadarboties ar šīm abām dalībvalstīm šīs rīcības sagatavošanā, pilnībā ievērojot valsts procesus un atbilstīgi iesaistot iekšzemes ieinteresētās personas. Šos politikas kopumus Komisija novērtēs maijā Eiropas pusgada ietvaros, lai noteiktu, vai tie ir atbilstīgi, ņemot vērā problēmas. Pamatojoties uz šo novērtējumu, Komisija apsvērs, vai ir nepieciešami turpmāki pasākumi pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras ietvaros.

Komisija arī cer, ka 11 citas dalībvalstis, kurās ir nelīdzsvarotība, kas netiek uzskatīta par pārmērīgu, proti, **Beļģija, Bulgārija, Dānija, Francija, Itālija, Ungārija, Malta, Nīderlande, Somija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste**, savās valsts reformu programmās un stabilitātes un konverģences programmās ņems vērā padziļināto pārskatu konstatējumus. Uz šā pamata un Eiropas pusgada kontekstā Komisija 29. maijā sniegs politikas ieteikumus šīs nelīdzsvarotības koriģēšanai un jaunas nelīdzsvarotības novēršanai.

29. maijā, pamatojoties uz 2012. gada faktiskiem datiem, kurus apstiprina *Eurostat* un Komisijas dienestu 2013. gada pavasara prognozes, Komisija arī pārvērtēs situāciju notiekošo pārmērīga budžeta deficīta procedūru ietvaros un nepieciešamības gadījumā pieņems atbilstīgus ieteikumus Padomei.

2013. gada BMZ. 2012. gada 28. novembrī Eiropas Komisija iesniedza otro brīdināšanas mehānisma ziņojumu (BMZ – 2013. gads)⁹, kas sagatavots saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011. BMZ kalpo kā sākotnējās analīzes instruments, lai noteiktu dalībvalstis, kurām ir nepieciešama turpmāka analīze, lai noteiktu, vai pastāv nelīdzsvarotība, vai pārmērīga nelīdzsvarotība¹⁰. 2013. gada BMZ analizēta visu dalībvalstu situācija, izņemot četras valstis, kuras īsteno plašu reformu klāstu ekonomikas korekciju programmu ietvaros (Grieķija, Īrija, Portugāle un Rumānija)¹¹. Tajā secināts, ka IDR ir nepieciešami Beļģijai, Bulgārijai, Dānijai, Spānijai, Francijai, Itālijai, Kiprai, Ungārijai, Maltai, Nīderlandei, Slovēnijai, Somijai, Zviedrijai un Apvienotajai Karalistei. Tās ir tās pašas 12 dalībvalstis, kurām iepriekšējā ciklā 2012. gada maijā tika konstatēta nelīdzsvarotība¹², plus Malta un Nīderlande. Lai gan 2013. gada BMZ secināts, ka pārējām dalībvalstīm nav nepieciešams veikt IDR, Komisija sniegs konkrētai valstij adresētus ieteikumus par visām dalībvalstīm Eiropas pusgada ietvaros ekonomikas un budžeta politikas pastiprinātai koordinācijai¹³.

Padziļināti pārskati (IDR). IDR analizē makroekonomikas norises, lai noteiktu nelīdzsvarotību, to izcelsmi, veidu un smagumu, un jo īpaši to, vai šī nelīdzsvarotība ir pārmērīga MIP regulas nozīmē. IDR attiecas uz plašu jautājumu loku, kas liecina par makroekonomikas norišu ciešāku uzraudzību ES līmenī, lai atbalstītu esošās nelīdzsvarotības vienmērīgu korekciju un novērstu jaunas nelīdzsvarotības veidošanos. Tajos apsvērts pieejamo statistikas datu plašs kopums un cita informācija un ņemts vērā Komisijas dienestu metodiskais darbs sadarbībā ar dalībvalstīm¹⁴. Sagatavojot IDR un šo paziņojumu, notika īpaši uzraudzības misijas, tostarp apspriedes ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām, kā paredzēts tiesību aktos.

Politikas ieteikumi un turpmākā rīcība. Pamatojoties uz IDR un valsts reformu programmu un stabilitātes vai konverģences programmu novērtējumu, kas jāiesniedz līdz 30. aprīlim, Komisija 29. maijā ierosinās politikas ieteikumus, kuri jāpieņem Padomei. Attiecībā uz dalībvalstīm, kurās ir nelīdzsvarotība, šie ieteikumi (saskaņā ar MIP preventīvo daļu) ir daļa no integrētās makroekonomiskās uzraudzības Eiropas pusgadā. Ja attiecībā uz dalībvalstīm, kurām ir pārmērīga nelīdzsvarotība, Komisija tad vērtē, ka politikas rīcība nav pietiekama, Komisija ieteiks, lai Padome iesaka attiecīgām dalībvalstīm veikt korektīvu rīcību. Attiecīgajām dalībvalstīm tad jāiesniedz korektīvās rīcības plāns (CAP) saskaņā ar MIP korektīvo daļu. CAP tad novērtēs Komisija un Padome, un tā īstenošanu cieši uzraudzīs Komisija, un attiecīgā dalībvalsts un Komisija publiskos regulārus ziņojumus.

⁹ COM(2012) 751 final.

¹⁰ Saskaņā ar MIP regulu (2. panta 1. un 2. punkts) "nelīdzsvarotība" ir jebkura tendence, kura rada makroekonomikas norises, kas nelabvēlīgi ietekmē vai var nelabvēlīgi ietekmēt dalībvalsts ekonomikas vai Ekonomikas un monetārās savienības, vai visas Savienības stabilu darbību; "pārmērīga nelīdzsvarotība" ir nopietna nelīdzsvarotība, tostarp tāda, kas apdraud vai var apdraudēt Ekonomikas un monetārās savienības pienācīgu darbību.

¹¹ Attiecībā uz Grieķiju, Īriju, Portugāli un Rumāniju skatīt jaunākos atbilstības ziņojumus, *European Economy-Occasional Papers*, attiecīgi 123, 127, 124 un 116.

¹² Skatīt *European Economy-Occasional Papers*, 99–110, un Komisijas paziņojumu 'Rīcība stabilitātei, izaugsmei un nodarbinātībai', COM(2012) 299 final, 30.5.2012.

¹³ Attiecībā uz MIP loģisko pamatu un procedūras sīku aprakstu skatīt 'The Surveillance of Macroeconomic Imbalances in the Euro Area,' *Quarterly Report on the Euro Area*, 1(2012):7-15.

¹⁴ Metodiskais darbs ir bijis vērsts uz ārējo nelīdzsvarotību, tostarp tekošā konta pārpalikumiem (skatīt, piemēram, 'Current Account Surpluses in the EU,' *European Economy*, 9(2012)), cenu un ārpuscenu konkurētspēju, ārējo ilgtspēju (skatīt, piemēram, 'The Dynamics of International Investment Positions,' *Quarterly Report on the Euro Area*, 3(2012):7-19), tirdzniecību ('A Closer Look at Some Drivers of the Trade Performance at Member State Level,' *Quarterly Report on the Euro Area*, 2(2012):29-39), algu normām (skatīt, piemēram, 'Labour Market Developments in Europe-2012,' *European Economy*, 5(2012)), mājokļu cenām (skatīt, piemēram, 'Assessing the Dynamics in House Prices in the Euro Area,' *Quarterly Report on the Euro Area*, 4(2012):7-18), privātā sektora parādsaistībām un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu (skatīt, piemēram, 'Indebtedness, Deleveraging Dynamics and Macroeconomic Adjustment,' *European Economy-Economic Papers*, 477 forthcoming 2013)).